

Lori Nelson Spielman

gyvenimo planas

Nuostabus romanas, įkvepiantis
gyventi ir mylėti visa širdimi.

Cecelia Ahern, bestselerio
P. S. Aš tave myliu
autorė

✓ 1.

2.

✓ 3.

✓ 4.

5.

Antras skyrius

— **P**o velnių! — šūkteliu aš.

Akimirksniu suvokiu, kad praradau tą nelemtą „Oskarą“, negana to — koks siaubas! — pamiršau elementarų mandagumą. Negana nė to — aš įsiutusi.

Midaras žvelgia į mane pro akinius vėžlio kiauto rėmeliais.

— Atsiprašau, gal pakartoti?

— Taip, — sumikčioju, o mano akys laksto nuo vieno šeimos nario prie kito — gal bent kas mane palaikys...

Džėjus žvelgia į mane su užuojauta, o Džoadas net akių nepakelia. Tik kažką rašinėja bloknote, o jo žandikaulis keistai trūkčioja. Bet Ketrina... ką gi, išties galėtų būti puiki aktorė, nes nuostaba jos veide atrodo labai natūrali. Ponas Midaras palinksta į priekį ir labai aiškiai, tarytum būčiau jo pasiligojusi kretanti senelė, pakartoja:

— Jūsų mamos „Boulindžer kosmetikos“ akcijos pereina jūsų brolienei Ketrinai.

Jis atkiša man dokumentą.

— Visi gausite po kopiją, bet dabar galite peržiūrėti šitą.

Susiraukusi mosteliu ranka, iš paskutiniųjų stengdamasi kvėpuoti lygiai.

— Ne, dėkoju, — susitvardau. — Prašom skaityti toliau. Atleiskite.

Sudrimbu ant kėdės ir prikandu lūpą, kad tik ji nedrebėtų. Ne, čia kažkokia klaida. Aš... taip sunkiai dirbau. Norėjau, kad ji ma-

nimi didžiuotųsi. Gal Ketrina pakišo man koją? Ne, ji negalėjo taip žiauriai pasielgti.

– Štai čia mes sustosime, – sako Midaras. – Dabar turiu apsvarstyti vieną asmeninį reikalą su Breta.

Jis pažvelgia į mane.

– Ar turite dabar laiko? Jei ne, galime susitikti kitą kartą.

Jaučiuosi tarsi ištirpusi rūke, bet kaip įmanydama bandau sukaupti jėgas.

– Galime šiandien, – kažkas ištaria mano balsu.

– Puiku, – apžvelgia visus Midaras. – Ar bus klausimų?

– Mums viskas aišku, – atsiliepia Džoadas ir atsistojęs spūdina prie durų tarytum kalinys, einantis pasivaikščioti. Ketrina peržiūri telefone žinutes, o Džėjus, norėdamas padėkoti, eina prie Midaro. Žvilgtelėjęs į mane, tuoj nusuka akis. Aišku, broliai suglumę. Man jau visai bloga. Vienintelė Šelė elgiasi kaip įprastai. Ji pažvelgia į mane švelniomis pilkomis akimis, išskečia rankas ir apkabina. Net Šelė nežino, ką man dabar pasakyti.

Šeimos nariai paeiliui paspaudžia ponui Midarui ranką, o aš tuo metu sėdžiu lyg neklusni mokinė, palikta po pamokų. Visiems išėjus Midaras užveria duris ir grįžta į savo vietą prie stalo. Stoja tokia tylą, kad, rodos, girdžiu, kaip kraujas tvinkčioja gyslose. Jo veidas glotnus, įdegęs. Rudos švelnios akys nedera su aštriais bruožais.

– Gerai jaučiatės? – klausia tarytum išties norėdamas sulaukti atsakymo. Turbūt mes jam mokame už valandas.

– Gerai, – atsakau.

Vargšėlė, nebeturinti mamos, pažeminta, bet gerai. Visiškai gerai.

– Jūsų mama būgštavo, kad ši diena jums bus ypač sunki.

– Nejaugi? – karčiai šypteliu. – Manė, kad šiek tiek nusiminčiau, jei manęs nepaminės testamente?

Midaras uždeda ranką ant manosios.

– Ne visai taip.

– Esu vienintelė dukra, bet nieko negaunu. Nieko! Net simboliškai kokio baldelio. Po velnių, juk aš jos duktė!

Ištraukiu ranką ir pasidedu ant kelių. Akys užkliūva už žiedo su smaragdu, paskui įsistebeiliju į „Rolex“ laikrodį, „Cartier“

apyrankę. Kai pakeliu akis, atrodo, mielame pono Midaro veide atsiradęs kažkoks pasibjaurėjimas.

– Žinau, ką galvojate. Manote, esu išlepinta egoistė. Manote, jog man svarbiausia – pinigai arba valdžia, – man suspaudžia gerklę. – Bet vakar man tereikėjo vieno – pagulėti jos lovoje. Tik tiek. Tenorėjau atsigulti į jos seną antikvarinę lovą... – susiimu už gerklės, – ...kad galėčiau susiriest į kamuoliuką ir pajust jos artumą...

Siaubas, aš pradėdu verkti. Iš pradžių tyliai, bet paskui žliumbimas virsta siautulingu kūkčiojimu. Midaras puola ieškoti nosinaitės. Radęs paduoda man ir glosto nugarą, o aš tuo metu bandau atgauti pusiausvyrą.

– Atleiskit, – šniurkščioju. – Man... labai sunku...

– Suprantu.

Ko gero, jis tikrai supranta, nes jo veidu nuslenka šešėlis. Nosi-naite nusišluostau akis. Giliai įkvėpti. Dar kartą.

– Gerai, – pratariau, balansuodama ant šaltakraujiškumo ribos. – Sakėte, kad turim aptarti vieną reikalą.

Iš odinio portfelio Midaras ištraukia aplanką ir padeda ant stalo prieš mane.

– Jums Elizabeta buvo numačiusi ką kita.

Jis atverčia aplanką, išima geltoną mokyklinio sąsiuvinio lapą ir atkiša man. Įsistebeiliju. Jis toks sulamdytas – tikriausiai kažkada buvo suspaustas į gniutulą.

– Kas čia?

– Gyvenimo planas. *Jūsų* gyvenimo planas.

Tik po kelių sekundžių suvokiu – juk čia mano rašysena. Įmantri keturiolikmetės mergaitės rašysena. Viskas aišku – tai rašiau aš, nors ir nepamenu. Kur ne kur matyti ir mamos ranka prirašytos pastabos.

MANO GYVENIMO TIKSLAI:

*1. Turėti vaiką, o gal ir du.

~~2. Pabučiuoti Niką Nikolą.~~

~~3. Tapti palaikymo komandos šokėja. Sveikinu. Ar tai taip svarbu?~~

- ~~4. Mokyti dešimtukai. Pernelyg aukštai iškelta kartelė.~~
~~5. Pasiūdinėti Alpėse. Kaip ten buvo linksma!~~
 *6. Įsigyti šunį.
~~7. Teisingai atsakyti į sesers Rozos klausimus, kai ji kreipiasi į mane, o aš kalbu su Kere.~~
~~8. Nuvažiuoti į Paryžių. Kokie nuostabūs prisiminimai!~~
 *9. Amžinai draugauti su Kere Niusom.
 10. Įstoti į Šiaurės Vakarų universitetą. *Didžiuojuosi savo šaunuole!*
 11. Visada būti labai draugiškai ir maloniai. *Šaunu!*
 *12. Padėti vargšams.
 *13. Turėti nuostabų namą.
 *14. Nusipirkti arklį.
~~15. Dalyvauti bėgime su buliais. Net negalvok!~~
~~16. Išmokti prancūzų kalbą. *Très bien!*~~
 *17. Įsimylėti.
 *18. Išeiti į sceną vaidinti.
 *19. Gražiai bendrauti su tėčiu.
 *20. Tapti puikia mokytoja!

– Hmm, – ištariu, peržiūrėjusi sąrašą, – pabučiuoti Niką Nikolą... Tapti komandos šokėja, – šyptelėjusi gražinu jam lapą. – Neblogai. Iš kur jį ištraukėt?

– Elizabeta davė. Saugojo šitiek metų.

Aš kresteliu galvą.

– Tai ji... paliko man testamentu tą sutrintą gyvenimo planą?

Taip?

Ponas Midaras nesišypso.

– Na, panašiai.

– Kas čia darosi?

Midaras prisitraukia kėdę.

– Ką gi... Kadaise Elizabeta ištraukė šį lapą iš šiukšliadėžės. Metams bėgant, kai tik jūs pasiekdavote kokį tikslą, išbraukdavote jį iš sąrašo, – jis parodo punktą *Išmokti prancūzų kalbą*. – Matot?

Mama išbraukė tą eilutę ir prirašė: *Très bien*.

– Tačiau kiti dešimt tikslų liko neįgyvendinti.

– Gal meskim juokus į šalį. Šiuo metu ir taip esu paskendusį rūpesčiuose.

Midaras papurto galvą.

– Jūsų mama manė, kad šie tikslai tebėra svarbūs ir šiandien.

Tai negi mama taip prastai mane pažinojo?

– Ji klydo.

– Ir ji norėtų, kad pasiektumėte visus tikslus.

Man atvimpa žandikaulis.

– Turbūt juokaujat! – pamosuoju tuo popiergaliu jam prieš nosį. – Juk parašiau tai prieš gerus dvidešimt metų! Mielai išpildysiu savo mamos norus, bet nešvaistysiu laiko šiems juokingiems tikslams.

Jis ištiesia rankas it koks kelių policininkas.

– Aš tik vykdau tai, ką privalau vykdyti.

Giliai įkvėpusi linkteliu.

– Atleiskite, – atsilošiu kėdėje ir pasitrinu kaktą. – Ir ką ji sau manė?

Pasirausęs aplanke, ponas Midaras ištraukia rožinį voką. Iškart jį atpažįstu. Mamos mėgstamiausi „Crane“ kanceliarijos reikmenys.

– Elizabeta parašė jums laišką ir prašė, kad garsiai jums perskaityčiau. Neklauskit, kodėl neperduodu į rankas. Ji būtinai norėjo, kad skaityčiau aš, – pareiškia jis ir reikšmingai nusišypso. – Skaityti?

Užgniaužiu šypseną.

– Klausykit, nė nenutuokiu, kas mamai buvo galvoj. Bet kada anksčiau būčiau tvirtai pasakiusi: jeigu ji paliepė perskaityti garsiai, vadinasi, buvo kažkokia priežastis. Bet dabar aš nebežinau.

– Man rodos, taip ir yra. Ji turėjo tam priežasčių.

Kai Midaras pradeda plėšti voką, atrodo, širdis tuoj iššoks iš krūtinės. Stengiuosi sėdėti ramiai, laikau rankas ant kelių. Midaras pasitaiso ant nosies akinius ir krenkšteli.

– „Brangioji Breta. Iš pradžių noriu pasakyti, kad man nepaprastai gaila tavęs. Per pastaruosius keturis mėnesius turėjai tiek daug iškęsti. Tu buvai mano stuburas, mano siela, ir dėkoju tau už tai. Dar nenorėjau tavęs palikti. Mes dar būtume patyrę daug meilės ir džiaugsmo, tiesa? Bet tu turi jėgų, ištversi, netgi tapsi

stipresnė, nors dabar, žinoma, ir netiki manimi. Žinau, šiandien tu liūdi, ir tegul tas liūdesys dar truputį pabūna su tavim.

Norėčiau būti šalia ir padėti išgyventi tą širdgėlą. Stipriai tave apkabinčiau ir spausčiau prie krūtinės, kol nebetektum kvapo, pameni – taip darydavau, kai buvai maža. O gal nusivesčiau papietauti. Susirastume jaukų staliuką viešbučio „The Drake“ restorane, susėstume ir visą popietę tavęs klausyčiausi. Išlietum savo baimę ir širdgėlą, aš glostyčiau tau ranką, kad žinotum, jog jaučiu tavo skausmą.“

Midaro balsas įsitempia. Jis pažiūri į mane.

– Gerai jaučiatės?

Linkteliu, nes negaliu pralemti nė žodžio. Midaras suima mano ranką, palaukia, tada spusteli stipriau.

– „Šiandien turbūt netekai amo, kai broliai paveldėjo savo dalį, o tu ne. Įsivaizduoju, kaip supykai, kai Ketrina gavo prezidentės kėdę. Patikėk, aš žinau, ką darau – viskas tik tavo labui.“

Midaras nusišypso.

– Jūsų mama mylėjo jus.

– Mylėjo, – sušnabždu ir ranka prispaudžiu drebantį smakrą.

– „Vieną dieną prieš dvidešimt metų mečiau šiukšles iš tavo „Beverli Hills, 90210“ dėžės ir radau ši sulamdytą popiergalį. Žinoma, pasidarė smalsu ir įkišau nosį. Krykštavau iš džiaugsmo pamačiusi, kad surašei gyvenimo planą. Nežinau, kodėl jį išmetei lauk, bet man jis pasirodė nuostabus. Paskui tą vakarą paklausiau tavęs, pameni?“

– Ne, – atšaunu.

– „Pasakei, kad tos svajonės – niekai, įtikinėjai, jog netiki svajonėmis. Man rodos, tai kažkaip susiję su tavo tėvu. Tą popietę jis turėjo tave kur nors nusivežti, tačiau net nepasirodė.“

Skausmas persmelkia mane nuo galvos iki kojų ir didėja, kol virsta baisiu apmaudo ir pykčio sūkurium. Prikandu apatinę lūpą ir stipriai užmerkiu akis. Kiekgi kartų tėvas mane nuvytlė? Jau nebesuskaičiuoju. Kai neįvykdė pažado tryliktą kartą, turėjau ateiti į protą. Tačiau buvau pernelyg patikli. Tikėjau Čarliu Boulindžeriu lyg koku Kalėdų Seneliu, maniau, jei tikėsiu, jis tikrai pasirodys.

– „Tavo tikslai mane labai sujaudino. Kai kurie buvo juokingi, pavyzdžiui, septintasis. Kiti buvo rimti ir apgalvoti, pavyzdžiui, dvyliktasis: *Padėti vargšams*. Tu visad mokėjai duoti, Breta, visad buvai jautri, rūpestinga. Man skaudu, kad didžiuma tavo tikslų liko neįgyvendinti.“

Neištvėrusi lepteliu:

– Kam tie tikslai, mama, aš pasikeičiau.

– „Žinoma, kad pasikeitei“, – toliau skaito Midaras.

Griebiu jam iš rankų laišką.

– Ji tikrai taip ir parašė?

– Štai, – parodo jis man.

Man net oda pašiurpsta.

– Keista. Skaitykite toliau.

– „Žinoma, tu pasikeitei, brangioji, bet bijau, kad nustūmei į šalį savo tikruosius siekius. Ar šiandien turi bent vieną tikslą?“

– Žinoma, turiu, – karštligiškai rausiuosi mintyse, kad bent vieną prisiminčiau. – Iki šios dienos tikėjaisi vadovauti „Boulin-džer kosmetikai“.

– „Verslas niekada nebuvo tikrasis tavo pašaukimas.“

Dar nespėjus man sučiupti laiško, Midaras pasilenkia ir pats parodo, kas ten parašyta.

– Viešpatie, atrodo, ji girdi, ką sakau.

– Galbūt todėl ir patikėjo laišką perskaityti man, kad judvi galėtumėt pabendrauti.

Nusišluostau nosinaite akis.

– Ji visad turėjo šeštąjį pojūtį. Jeigu mane ėsdavo koks kirminas, nereikėdavo pasakoti. Ji pati man pasakydavo. Ir jeigu mėgindavau įtikinti, kad yra priešingai, mama tik pažvelgdavo ir tardavo: „Breta, pamiršai, kad tave pagimdžiau aš. Manęs tikrai neapgausi.“

– Nuostabu, – stebisi Midaras, – kokie artimi judviejų santykiai.

Jo akyse išvystu skausmo blyksnį.

– Jūs taip pat netekote tėvų?

– Jie tebėra gyvi. Gyvena Šampeine.

Bet jis nepasako, sveiki jie ar ne. Na, tiek to.

– „Labai gailiuosi, kad visus tuos metus leidau tau dirbti „Bou-lindžer kosmetikoje“.“

– Labai dėkui, mama! – neištveriu.

– „Tu pernelyg jautri tokiam darbui. Esi sukurta mokyti kitus.“

– Mokyti? Bet aš nekenčiu mokymo!

– „Niekad nebändei išsiugdyti šio gebėjimo. Pameni, kaip kankinai Midoudeile?“

Palinguoju galvą.

– O kaipgi! Tie metai buvo ilgiausi mano gyvenime.

– „Ir kai atėjai pas mane verkdama, nusivylusi, baisiausiai išsigandusi, priėmiau tave į savo įmonę, suradau vietą Rinkodaros skyriuje. Nėriausi iš kailio, kad tik tavo gražiamo veidelyje nebeliktų nerimo ir liūdesio. Užuoat įkalbinėjusi toliau tobulinti savo mokytojos gebėjimus, leidau pamiršti tikrąją svajonę. Leidau tau pasilikti šiltoje vietelėje, gerai mokamame darbe, kuris niekados tavęs netraukė.“

– Man patinka mano darbas, – įsiterpiu.

– „Baimė, kad kažkas pasikeis, mus verčia sustingti. Todėl vėl grįžtu prie tavo gyvenimo plano. Peržiūrėk tą sąrašą dar kartą.“

Midaras padeda popierių prieš mane ir aš skaitau, tik šį kartą atidžiau.

– „Iš dvidešimties punktų dešimt pažymėjau žvaigždute ir norėčiau, kad juos įgyvendintum. Pradėkime nuo pirmojo: turėti vaiką, o gal ir du.“

– Tai beprotybė, – iškošiu pro dantis.

– „Man rodos, jei tavo gyvenime neatsiras vaikų, bent jau vieno, širdį temdys liūdesio šešėlis. Nors pažįstu daug moterų, kurios neturi vaikų, bet yra laimingos, nemanau, kad ir tu tokia. Mano mergytė visad mylėjo lėles, vis laukė, kada jai sukaks dvylika, kad galėtų padirbėti aukle. Mano mergytė suvyniodavo katiną Tobį į lėlių antklodėlę ir verkdavo, kai jis bandydavo išsirangyti arba sprukdavo iš supamosios kėdės. Ar pameni, brangute?“

Nusijuokiu, bet po akimirkos juoką nustelbia rauda ir ponas Midaras atkiša dar vieną nosinaitę.

– Myliu vaikus, bet... – nuryju žodžius, kad nepradėčiau kaltinti Endriaus. Tai būtų neteisinga. Ir vėl ašaros paplūsta upeliais,

negaliu jų sustabdyti. Midaras laukia, kol aš pagaliau mosteliu, kad skaitytų.

– Tikrai skaityti toliau? – klausia glostydamas man nugarą.

Linktelio įsikniaubusi į nosinaitę.

Nors ir abejodamas, Midaras skaito toliau:

– „Praleiskime antrą punktą. Tikiuosi, jau pabučiavai Niką Nikolą, turbūt buvo nuostabu.“

Šyptelio.

– Na taip, buvo.

Midaras mirkteli ir mudu toliau įsikniaubiame į lapą.

– „O dabar šeštas punktas, – skaito jis, – įsigyti šunį. Man rodos, puikiausia mintis! Susirask sau mažylį, Breta!“

– Šunį? Kodėl tu nusprendei, kad aš noriu šuns? Neturiu laiko net žuvyčių pašerti, ką jau kalbėt apie šunį!

Ūmai pakelio akis į Bradą.

– O kas bus, jeigu neįvykdysiu šių tikslų?

Jis ištraukia rausvų vokų pluoštą, aprištą gumele.

– Jūsų mama iškėlė sąlygą: kiekvieną kartą pasiekusi tikslą ateisite pas mane ir gausite vieną iš šių vokų. Kai pasieksite visus dešimt, duosiu štai šį, – jis parodo pažįstamą rožinį voką, ant kurio užrašyta: ĮVYKDYMAS.

– O kas jame?

– Jūsų palikimas.

– Ak, žinoma, – pasitrinu kaktą ir įbedu į jį akis. – Ar bent nutuokiate, ką visa tai reiškia?

Midaras gūžteli pečiais.

– Mano manymu, ji siekia, kad iš pagrindų pakeistumėte savo gyvenimą.

– Pakeisčiau gyvenimą?! Kiek žinau, mano gyvenimas ką tik subyrėjo į smulkiausius šipulius! O man dabar reikia surinkti jį į vieną daiktą... ir taip, kaip užsimanė *kažkokia mergiūkštė*?

– Suprantu, šiandien jums visko per daug, galėtume susitikti kitą dieną.

Pašoku nuo kėdės.

– Išties per daug! Šįryt įžengiau čia, tikėdamasi išeiti jau kaip „Boulindžer kosmetikos“ prezidentė. Tikėjaisi, kad mama di-

džiuosiu manimi, vyliausi mūsų verslą pakelt į aukštumas, – man suspaudžia gerklę, vos galiu nuryti seilę. – O dabar ji man siūlo nusipirkti arkli?! Nieko sau!

Kaip įmanydama stengiuosi sulaikyti ašaras.

– Atleiskite, pone Midarai. Žinau, jūs čia niekuo dėtas. Tačiau mano protui tai nesuvokiama. Iki pasimatymo.

Jau beveik šaunu pro duris, bet Midaras atlekia iš paskos, mojuodamas tuo lapu.

– Paimkit. O gal vis dėlto apsigalvosite, – jis įkiša lapą man į rankas. – Nepamirškite, laikrodis jau tiksi.

Aš krusteliu.

– Koks laikrodis?

Jis sumišęs nudelbia akis.

– Baigiantis šiam mėnesiui turite būti pasiekusi bent vieną tikslą. Iki kitų metų rugsėjo tryliktosios reikėtų visų dešimt.